

Nationalspråksnämndens årsrapport 2024

Nationalspråksnämnd 20.02.2025 § 4

Beredare Berg Päivi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 128 6234, fornamn.efternamn@ovph.fi

Nationalspråksnämnden ska årligen rapportera till välfärdsområdesstyrelsen hur de språkliga rättigheterna och den språkliga servicen förverkligats. Välfärdsområdesstyrelsen å sin sida avger rapporten för kännedom och ett utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige om de åtgärder som nämndens berättelse föranleder.

Enligt § 19 i förvaltningsstadgan har nationalspråksnämnden till uppgift att

1. utreda, bedöma och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken
2. utreda, bedöma och fastställa behovet av tjänster som tillhandahålls på minoritetsspråket samt följa upp tillgången till och kvaliteten hos dessa tjänster
3. på basis av utredningar, utvärderingar och uppföljning lägga fram förslag för välfärdsområdesstyrelsen om åtgärder för utveckling av tjänsterna och servicekedjorna för den språkliga minoriteten samt om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaperna
4. följa upp och rapportera hur de språkliga rättigheterna förverkligas i enlighet med förvaltningsstadgans § 11.

Nämnden ska i enlighet med sin uppgift utvärdera om fullmäktiges beslut negativt påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses.

Ledningens förvaltningschef Berg Päivi

föreslår att nationalspråksnämnden ska godkänna att det bifogade utkastet till rapport sänds till välfärdsområdesstyrelsen som en årsrapport för verksamhetsåret 2024.

Beslut:

Nationalspråksnämnden godkände att rapporten, med tekniska preciseringar, skickas till områdesstyrelsen.

Distribution

Välfärdsområdesstyrelse 17.03.2025 § 48

ÖVPH/6630/00.02.02/2024

Beredare Berg Päivi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 128 6234, fornamn.efternamn@ovph.fi

Nämnden ska årligen avge en rapport om tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna till välfärdsområdesstyrelsen. Välfärdsområdesstyrelsen å sin sida ska avge en rapport och ett utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige om de åtgärder som nämndens berättelse föranleder.

Nationalspråksnämnden behandlade och godkände för egen del årsrapporten för år 2024 vid sitt sammanträde 20.2.2025 § 4. Hela rapporten finns som bilaga.

I regel har servicen fungerat bra på de båda nationalspråken, och välfärdsområdet är exceptionellt starkt två- och flerspråkigt. En fungerande tvåspråkighet innebär emellertid inte att inga problemsituationer har uppstått eller att de inte kommer att uppstå i framtiden. I samband med kvalitetsledningen strävar man ständigt efter att utveckla verksamheten och servicen. Utvecklingsåtgärder har vidtagits på basis av respons och kommentarer som inkommit och man har följt upp hur de språkliga rättigheterna har tillgodosetts.

Nationalspråksnämnden har identifierat följande utvecklingsförslag för att de språkliga rättigheterna ska tillgodoses jämställt:

- Nämndens ståndpunkt är att nationalspråksnämnden borde ha en starkare roll i beslutsprocessen och att detta ska tas i beaktande när förvaltningsstadgan uppdateras inför nästa mandatperiod.
- Nämnden framför att de språkliga konsekvensbedömningarna fortsättningsvis ska utvecklas före beslut fattas och att nämnden ska ges möjlighet att ge utlåtanden i beslut som rör språkliga rättigheter.
- Nämnden framför sin oro över att tillgången till service och information är jämlik, förståelig och tydlig på det egna nationalspråket såväl skriftligt som muntligt. Nämnden är speciellt orolig över service på minoritetsspråket.
- Nämnden framför att mätarna och rapporteringen om språken alltför ofta ska utvecklas och att nämnden ska involveras i utvecklingsarbetet och uppföljningen av kvaliteten på servicen, tillgången till service och servicens tillgänglighet, också ur språksynvinkel.
- Särdrag hos kunderna/befolkningen måste beaktas i språkkraven och i servicenätet.
- Personalen måste få stöd för sina språkkunskaper och belönas för sin språkanvändning: språkstrategins mätare och mål en del av den dagliga verksamheten.
- Nämnden betonar att man på utbildningar, seminarier och möten bör säkerställa att deltagarna förstår sakinnehållet och kan delta i behandlingen av ärendena.

Nämnden ska i enlighet med sin uppgift också utvärdera om fullmäktiges beslut negativt påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses. Nämnden anser inte att de beslut som fullmäktige fattade under år 2024 skulle ha orsakat brister i tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna i praktiken.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår att välfärdsområdesstyrelsen:

1. godkänner för egen del Nationalspråksnämndens årsrapport för 2024 och nämndens bedömning av hur den språkliga jämställdheten förverkligats samt nämndens utvecklingsförslag
2. för årsrapporten i enlighet med förvaltningsstadgan till välfärdsområdesfullmäktige för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.